

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince İçişleri Bakanı Süleyman SOYLU tarafından yanıtlanması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

M. Bakan

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Sürekli olarak mültecilerin yaşadıkları hak ihlalleri ile anılan İzmir Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'nde bu kez de mülteci bir kadına işkence, ayrımcılık ve kötü muamele yapıldığı ifade edilmektedir. Olay, bianet.org tarafından yapılan haberle kamuoyuna yansımıştır.

İzmir Barosu Göç ve İltica Komisyonu'na Haziran ayında Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'nde işkence, ayrımcılık ve kötü muamele yapıldığına yönelik bir ihbar ulaşmıştır. Komisyon üyesi avukatlar Ayşegül Karpuz ve Gizem Metindağ ile İzmir Barosu İnsan Hakları Merkezi üyesi avukatlar Volkan Gültekin ve Ufuk Göncü geri gönderme merkezine gitmiş ve merkezde işkence ve kötü muameleye uğradığını iddia eden kadınla görüşmüştür.

Çiğli Bölge Eğitim Hastanesi'nden alınan adli muayene raporunu, kadının anlattıklarını ve gözlemlerini tutanak haline getiren avukatlar; Karşıyaka Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunmuştur. Savcılık suç duyurusu sonrası soruşturma başlatmıştır.

İşkence ve kötü muameleye uğradığını belirten mülteci kadın; Güvenlik görevlilerinin bileklerine tırnaklarını geçirdiğini ve bindirildiği arabada jandarmann kendisine yumruk ve tokat attığını belirtmektedir. İzmir- İstanbul yolcuğu boyunca kendisine yemek verilmediğini ve İstanbul'da sınır dışı edileceği uçakta en son kıyafetlerini çıkararak sınır dışı edilmeye karşı direndiğini ifade etmiştir. Bu direnişi nedeniyle pilotun uçağı kaldırmadığını ve sınır dışı edilmekten kurtularak geri İzmir Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'ne gönderildiğini söylemiştir. Avukatlar, işkence edilen kadının kız kardeşinin de işkence izlerine tanık olduğunu belirtmektedir.

Suç duyurusundaki raporda ise, sağ bacadta 2 cm'lik darp, sol omuzda darp izleri ve sırtta iz bulunduğuna yönelik detaylı bilgiler yer almaktadır.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu da, 2018'de yayınladığı İzmir Harmandalı Geri Gönderme Merkezi ziyareti raporunda; jandarma ve güvenlik görevlilerin mültecilere kötü muamelede buldukları ve işkence yaptıklarının tespit edildiğini belirtmiştir. Aradan geçen zaman sürecine ve konunun defalarca basında yer almasına rağmen geri gönderme merkezinde sorunların değişmediğini ve büyüyerek devam ettiğini göstermektedir.

Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'nde tutulan mültecilerin uğradığı hak ihlallerinin gizlenmemesi ve açığa kavuşturulması gerekmektedir. İnsan onuruna yakışmayan ve hukuka aykırı olan kötü muamele ve işkenceyi engellemeye yönelik gerekli çalışmaların başlatılması gerekmektedir. Geri Gönderme Merkezleri mülteciler için ceza infaz kurumu ya da Guantanamo Üssü değildir. Türkiye bir hukuk devletidir ve kötü muamele, işkence yasalarımıza aykırıdır. Bu bağlamda;

1705

1 – Mülteci kadın için Çiğli Bölge Eğitim Hastanesi'nden alınan adli muayene raporunda; sağ bacakta 2 cm'lik darp, sol omuzda darp izleri ve sırtta iz bulunduğu yönelik detaylı bilgiler yer almaktadır. Mülteci kadına kötü muamele ve işkencede bulunan kişi ya da kişiler hakkında geri gönderme merkezinde daha önce de benzer şikâyetlerde bulunmuş mudur? Bulunulan şikâyetlere yönelik hangi adli ve idari işlemler başlatılmıştır?

2 – Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; 2018'de yayınladığı İzmir Harmandalı Geri Gönderme Merkezi ziyareti raporunda, jandarma ve güvenlik görevlilerin mültecilere kötü muamelede buldukları ve işkence yaptıklarının tespit edildiğini belirtmiştir. Bu rapora göre, Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'nin denetim sıklığı ne derece artırılmıştır? Kötü muamele ve işkence yapıldığına dair raporda yer alan bu tespitler araştırılmış mıdır? Araştırmada ortaya çıkan sonuçlar nelerdir?

3 – Raporda mültecilere yönelik çok sayıda hak ihlali tespit edildiği de belirtilmektedir. Tespit edilen hak ihlallerine yönelik hangi adli ve idari işlemler yapılmıştır?